

Detta kursmaterial är avsett för utbildning i ansökan om förbindelse som gäller miljöersättning och tillhörande nättentamen som avläggs självständigt

Senast uppdaterad 23.3.2018. ändringar med röda färg

(Villkor för åtgärden Balanserad användning av näringsämnen)

Åtgärder inom landsbygdsprogrammet som kan främja miljöförhållanden

Utbildning och information

- Förbättra kunskapen om miljön

Rådgivning

- Rådgivning även om miljöfrågor
- Anpassning av miljöförbindelsen

Investeringar

- Gödselhantering
- Reglerande dränering
- Anläggning av våtmarker
- Grundläggande istandsättning av naturbeten

Utveckling av gården och dess företagsverksamhet

- Utveckling av produkter och tjänster, innovationer, arbetsmöjligheter: t.ex. produktifiering av gödsel, företagande inom miljösektorn

Ekologisk produktion

Miljöersättningar

- Miljöförbindelse och -avtal

Kompensationsersättningar

- Ersättningsberättigande för permanent gräsmark

Ersättning för djurens välbefinnande

- Främjande av betesgång

Utveckling av servicen och byarna på landsbygden

- T.ex. gemensamma miljöåtgärder, förnybar energi, rekreationstjänster, naturleder, boendemiljö, planer för landskapsvård

Samarbete

- Gemensamma projekt, t.ex. skapande av nätverk, utvecklingsprojekt, ibrukttagande av innovationer, nya metoder eller tekniker, pilotprojekt

Leader

- Miljöprojekt som förverkligas via lokala Leader-grupper

Rådgivningen en del av landsbygdsprogrammet 2014-2020

- Rådgivning erbjuds inom ett brett område
  - Tvärvillkor, förgröningsstöd, begränsning av och anpassning till klimatförändringen, biologisk mångfald, skydd av vatten och jordmån, innovationer, miljöersättning, bevarande av jordbruksmark, ekologisk produktion, växtskydd och integrerad bekämpning, animalieproduktionsdjurens välbefinnande och hälsa samt frågor som gäller miljöeffektivitet såsom effektivare energianvändning och förnybar energi
- Under år 2014 börjar valet av rådgivare och deras inledande utbildning
  - Rådgivarna ska godkännas
  - Utredds möjligheten till senare tilläggsval

Jordbruksrådgivning

Val av rådgivare och ersättningar

- Jordbrukaren väljer det rådgivningstema han behöver och rådgivaren i en förteckning
  - Rådgivning enligt jordbrukarens behov
- Ersättningen betalas åt rådgivaren/rådgivningsorganisationen
  - Stödberättigande kostnader
- Betalningen för rådgivningsbesök bestäms enligt tiden som använts för rådgivning
- Jordbrukaren bestyrker den tid som använts för rådgivningen
Jordbrukarens bekräftelse förutsätts för att stöd ska betalas.

Investeringsstöd för jordbruket

Investeringar som stöds

- investeringar i husdjursproduktion
- investeringar i växtproduktion
- investeringar i lager och för istandsättning för försäljning
- investeringar som förbättra miljöns tillstånd
- investeringar som syftar till förbättrad kvalitet
- investeringar för energiproduktion inom jordbruket
- undersökningar och utredning om förverkligande

Investeringsstöd för jordbruket

Villkor för beviljande av stöd

- Stödtagaren ska vara minst 18 år
- Tillräcklig yrkesskicklighet
- Företaget ska ha förutsättningar för en fortsatt lönsam verksamhet
- Nödvändiga tillstånd, såsom byggnads- och miljötillstånd

Utöver att stöd villkoren ska uppfyllas används ett urvalsförfarande där man väljer de projekt som finansieras

På vad bygger miljömålen?

Vattnet och naturens mångfald

- Nitratdirektivet, ramdirektivet för vatten, ramdirektivet om en marin strategi, pesticiddirektivet och översvämningdirektivet
- Helcoms handlingsplan för skydd av Östersjön, EU:s Östersjöstrategi
- Nationella vattenvårdsplaner för vattenvårdsområden, havsförvaltningsplan etc.
- Habitatdirektivet och fågeldirektivet, handlingsprogram för naturens biologiska mångfald
- Prioriteringsplanen för skötseln av Natura 2000 -områden (PAF)
- Åtgärdsprogrammen för bevarande av genresurser

Luften och klimatet och miljöns allmänna tillstånd

- FN:s klimatavtal, EU:s klimat- och energipaket 2020, direktivet om utsläppstak, direktivet om luftförorening
- Finlands klimat- och energistrategi, nationellt program för anpassning till klimatförändringen
- EU:s strategi för resurseffektivitet, EU:s 7. handlingsprogram för miljön
- OSV.

Investeringsstöd för jordbruket

Stödformer och stödbelopp

- Stöd kan beviljas som bidrag, räntestöd för lån eller borgen
- Investeringsstödet storlek per gård högst 1,5 milj. euro under tre beskattningsår
- Stödnivån 10-50 procent beroende av objekt, för gemensamma projekt, unga och EIB-projekt dessutom förhöjningar

Miljöersättningar och villkor enligt grundnivån

Åtgärder för bevarande av genresurser

- Upprätthållande av ursprungssorter
- Klonarkiv för ursprungsväxter
- Bevarandet av lantrasernas arvs massa

Miljöförbindelse

Miljöavtal

Skiftesspecifika åtgärder

<ul style="list-style-type: none"> - Placering av flytgödsel i åker - Återanvändning av näringsämnen och organiska ämnen 	<ul style="list-style-type: none"> - Hantering av avrinningsvatten - Miljövårdsvallar - Växttäckning på åkern vintertid - Användning av organiskt täckmaterial på trädgårdsväxter och sättpotatis 	<ul style="list-style-type: none"> - Åkernaturens mångfald - Alternativt växtskydd för trädgårdsväxter 	<ul style="list-style-type: none"> - Skötsel av våtmark - Vård av jordbruksnaturens mångfald och landskapet - Åkrar för tranor, gäss och svanar - Uppfödning av lantraser
<p>Gårdsspecifika åtgärder > förutsättning för val av skiftesspecifika åtgärder</p>			

Miljöersättnings minimikrav (ej grund för ersättning)

Grundnivå (ngen ersättning): bl.a. Tvärvillkor (föreskrivna verksamhetskrav och krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden) och bevarande av jordbruksmark

För åtgärderna som ingår i förgröningsstödet betalas inga miljöersättningar

Miljöersättningssystemets delar 1/2

- Miljöförbindelse

Åtgärd som gäller hela gården:

- Balanserad användning av näringsämnen

Skiftesspecifika åtgärder:

- Återvinning av näringsämnen och organiska ämnen
- Placering av flytgödsel på åkermark
- Hantering av avrinningsvatten
- Miljövårdsvallar
- Växttäckning vintertid
- Användning av organiskt täckmaterial på trädgårdsväxter och sättpotatis
- Åkernaturens mångfald
- Alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter

Åkern ska vara ersättningsberättigande för programbaserade ersättningar

Åtgärderna på de skiftesspecifika åtgärderna till mer permanenta villkor, inga planer behöver godkännas

Miljöersättningsystemets delar 2/2

- Miljöavtal
  - Skötsel av våtmark
  - Skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet
  - Uppfödning av lantraser
  - Åkrar för tranor, gäss och svanar

Kräver separat plan och avtal behandlas av NTM-centralen För ingående av miljöavtal krävs inte längre miljöförbindelse

Endast avtalet om åker för tranor, gäss och svanar gäller åkermark

- Förvaring i genbanker (**åtgärderna är inte arealbaserade**)
  - Upprätthållande av ursprungssorter
Nästa två är inte jorsbrukarstöd
  - Klonarkiv för ursprungsväxter
  - Bevarande av lantrasernas arvs massa

Miljöersättning jfr. miljöstödet

- Miljöersättningen gäller större helheter och kombinationer av liknande åtgärder, helt förnyad stödstruktur men gäller bekanta frågor
- Miljöspecialavtalen blir till förbindelsens skiftesspecifika åtgärder och miljöavtal
- Noggrannare precisering. För tre åtgärder geografiska områden dit åtgärden riktas, även andra åtgärder riktas noggrannare med olika begränsningar.
- Ersättningsnivån bildas som tidigare enligt krav som överskrider grundnivån Vid beräkningen av ersättningar har beaktats att ersättning inte kan beviljas för krav enligt förgröningsstödet som är ett direkt stöd.
- Fasta ersättningsnivåer för alla åtgärder.

Miljöersättning jfr. miljöstödet

- Ingen definition av husdjursgård eller egentlig trädgårdslägenhet
- Ingen övre åldersgräns
- Krav på utbildningsdag för alla
- Minimiareal för ersättning ökar till 5 hektar, för trädgårdsväxter till 1 hektar
- Större flexibilitet i fråga om val och genomförande av åtgärder
- I avtalen ingår skilda arealbegränsningar för avtalsarealen. Avtal förutsätter inte att miljöförbindelse ingås
- Skiftens ersättningsberättigande för programbaserade ersättningar förenhetligas (ej nyröjningar)
- Alla gällande förbindelser som har börjat tidigare avslutas utan återkrav år 2014 (ändringsklausul), liksom också de flesta avtalen.
- Jordbrukaren uppmanas att utnyttja programmets rådgivningsåtgärd

Från miljöstöd till miljöersättning

- Tilläggsåtgärderna slopas → i stället skiftesspecifika åtgärder
- Avtal om specialstöd:
  - Anläggning och skötsel av skyddszon
  - Placering av flytgödsel på åkermark
  - Reglerbar dränering - och reglerbar underbevattning samt återanvändning av torrlägningsvatten
  - långvarig vallodling på torvåkrar

blir skiftesspecifika åtgärder → ansökan om förbindelse för åtgärderna och ansökan om betalning söks hos kommunen
- Inriktningssområden är skyddzoner på miljövårdsvallar och naturvårdsåkrar med vall samt växttäckte vntertid

På miljöstödetets grundnivå bl.a.

- Tvärvillkor
  - Krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden
  - Föreskrivna verksamhetskrav
- Bavarande av jordbruksmark
  - En jordbrukare som ingått miljöförbindelse ska sköta om bevarandet av jordbruksmarken:
    - Jordbruksmarken hållas i sådant skick att den lämpar sig som betesmark eller för odling utan andra förberedelser än bearbetning med sedvanliga jordbruksmaskiner och -maskiner.

Miljöersättningsens minimikrav 1/4

- Ändamålsenlig användning och lagring av växtskyddsmedel
- Växtskyddsexamen eller gällande sprutförarexamen
- Krav på testning av växtskyddssprutan

Miljöersättningsens minimikrav 2/4

Ändamålsenlig användning och lagring
av växtskyddsmedel

- Vid användningen av växtskyddsmedel ska man iaktta de allmänna principer för integrerat växtskydd som avses i 6 § i lagen om växtskyddsmedel (1563/2011)

Miljöersättningsens minimikrav 3/4

Växtskyddsexamen eller gällande sprutexamen

- Krävs gällande utbildning i användning av växtskyddsmedel enligt programperioden 2007-2014 eller
- Examen enligt 10 § i lagen om växtskyddsmedel

Miljöersättningsens minimikrav 4/4

Krav på testning av växtskyddssprutan

- Växtskyddssprutan ska testas vart femte år
- Traktorsprutor i yrkesmässigt bruk ska testas en gång senast den 26 november 2016 och därefter vart femte år
- En ny växtskyddsspruta behöver inte testas förrän fem år efter dess anskaffning, om maskinens säkerhet uppfyller de föreskrivna kraven och bestämmelserna.

Balanserad användning av näringsämnen

1/7

- Åtgärden gäller alla skiften på gården
- Innehåller:
  - markkartering
  - odlingsplan -> årlig odlingsplan
  - växtföljsplan - 5-årig
  - skiftesvisa anteckningar
  - kvalitetstest för åkerjord (egen bedömning)
  - 3 m. breda (dock högst 10 m. breda) skyddszoner på åkrar som gränsar till vattendrag → behovet kan kontrolleras i registret över vattendrag (Vipu)
  - 1 dags obligatorisk utbildning eller tentamen via nätet (Vipu)
  - begränsning av fosfor- och kvävemängden
- Ersättning 54 €/ha för jordbruksgrödor, för trädgårdsväxter 200 €/ha

Balanserad användning av näringsämnen

2/7

Markkartering

- Markkartering av åkrar som odlas vart femte år
- Prov från åkrar som inte odlas och trädesåkrar samt från andra åkrar som ska börja odlas ska tas under den växtperiod då odlingen inleds
- Markkarteringarna för en gård som tidigare har förbundit sig till systemet för miljöstöd ska uppfylla villkoren för systemet för miljöersättning efter att fem år har gått sedan den föregående provtagningen.
- Om det tagits flera prov från ett basskifte än vad minimikravet på provtäthet förutsätter ska flera markprov användas som grund för gödslingen.
- Nytt i fråga om provtagningen:
- För basskiften som är 0,5 hektar eller mindre får samma markkarteringsprover användas som för det angränsande skiftet. Med angränsande basskiften avses basskiften som har gemensam gränslinje eller som åtskiljs av en väg eller ett dike.
- Av enskilda basskiften som är 0,5 hektar eller mindre ska tas ett prov eller också ska man kvävegödsla enligt värdena för mullrika jordar i och fosforgödsla enligt värdena för god bördighetsklass.

Balanserad användning av näringsämnen

3/7

Odlingsplaner

- Årlig odlingsplan:
  - ska uppgöras före 15.6. det första förbindelseåret
  - odlingsplanen uppgörs skriftligt och där anges vilka växtslag man planerar så på basskiftenas olika jordbruksskiften samt den planerade gödslingens mängd och gödselslag.
  - Odlingsplanen är en preliminär plan och dess innehåll preciseras i samband med sådden
- Odlingsplan för fem år:
  - Uppgörs en gång per förbindelseperiod
  - Uppgörs före slutet av det första förbindelseåret
  - Växtföljdplan, där man planerar vilka växter som odlas på varje skifte under förbindelseperioden (5 år). Mavis blankett 466 eller ett eget dokument med motsvarande uppgifter duger också.
  - Den femåriga växtföljdsplanen preciseras under förbindelseåren via den årliga odlingsplanen

Balanserad användning av näringsämnen

4/7

Skiftesvisa anteckningar

- 1) skiftets signum och areal;
- 2) bearbetningsdatum och bearbetningsmetod,
- 3) sånings- eller planteringsdatum,
- 4) växtart och mängden utsäde eller plantor,
- 5) gödslingsdatum,
- 6) slagen och mängderna av handelsgödsel och organiska gödselmedel,
- 7) mängderna fosfor och kväve samt vid behov en anteckning om när fosforutjämningsperioden inletts och utjämningsåret,
- 8) vidtagna växtskyddsåtgärder, såsom växtskyddsmedlets fullständiga namn, dosering, tidpunkt, observerade sjukdomar och skadedjur och orsak till användningen av växtskyddsmedel samt andra växtskyddsåtgärder som vidtagits,
- 9) datum för betesgång, skörd och den avsedda skördenivån inklusive nödvändiga motiveringar,
- 10) det som krävs i villkoren för den valda skiftesspecifika.

Balanserad användning av näringsämnen

5/7

Kvalitetstest för åkerjord

- Jordbrukaren ska utföra ett kvalitetstest för åkerjord en gång under förbindelseperioden före slutet av det tredje förbindelseåret.
- Testet görs genom att man för de basskiften som ingår i miljöförbindelsen fyller i en utvärderingsblankett som hör till kvalitetstestet för åkerjord. (**i Vipu-tjänsten** eller Mavis blankett 480)
- Kvalitetstest ska utföras av alla över 0,5 hektar stora basskiften.
- Utvärderingsblanketten skickas in till landsbygdsnäringsmyndigheten.

Balanserad användning av näringsämnen

6/7 Skyddsremsor

- Skyddsremsan ska vara täckt av flerårig vall, gräs- eller ängsväxter.
- Skyddsremsan får varken bearbetas, gödslas eller behandlas med växtskyddsmedel.
- I våra ogräsfall är det möjligt att genom punktbehandling förstöra växtligheten och förnya den i enlighet med begränsningarna för användning av växtskyddsmedel.
- Om växtligheten på skyddsremsan skadas eller förstörs under vintern, vid punktbehandling av ogräs, i samband med iståndsättningsdikning eller rensning av utfalldiken eller av någon annan liknande orsak, ny vallväxtlighet sås på skyddszonen genast när förhållandena medger det.
- De åtgärder som utförs på skyddsremsan ska föras in i de skiftesvisa anteckningarna.
- Från en skyddsremsan får bärgas skörd och växtligheten kan skötas genom betesgång.

Balanserad användning av näringsämnen

7/7

Mångfaldsremsa

- En mångfaldsremsa kan anläggas genom sådd av frön av vall-, gräs-, ängs-, vilt- eller landskapsväxter.
- På mångfaldsremsan kan det också växa samma odlingsväxt som på resten av skiftet, men då sköts mångfaldsremsan genom att lämna en i medeltal högst tre meter bred obärgad remsa längs skiftets kant eller kanter.
- Mångfaldsremsan ska skötas på samma sätt som en skyddsremsa.

Gödsling 1/6

Begränsning av fosfor- och kvävemängden

- Kvävegödsling enligt jordens mullhalt
- Fosforgödsling enligt bördighetsklassen
- Kväve- och fosformängderna i husdjursgödseln ska beaktas oavsett spridningstidpunkt
- Mängderna gödsel får korrigeras på basis av den uppnådda skördenivån, korrigeringen sker per skifte och inte per odlingsväxt
- I fosforgödslingen får användas fosforutjämning och stallgödselundantaget
- Vid gödslingen beaktas förutom förbindelsevillkoren också tvärvillkorskraven om bl.a. spridning och lagring av gödsel.

Gödsling 2/6

- Näringsämnen i husdjursgödsel ska räknas in i gödslingsmängderna enligt statsrådets förordning om begränsning av utsläpp från jordbruket och trädgårdsodlingen (1250/2014).
- Tabellvärden och värden från stallgödselanalys ska inte användas korsvis. Använd antingen tabellvärden eller värden från stallgödselanalys används för det aktuella gödselslaget
- Svarträda, stubbträda och ettårig grönträda får inte gödslas.
- Om höstsäd eller annan motsvarande växtlighet anläggs på träda efter den 15 juli eller om det på en areal med ekologiskt fokus odlas en gröda vars skörd bärgas, får skiftet gödslas i enlighet med miljöförbindelsevillkoren.

Gödsling 3/6

Kvävegödsling

- I de näringsmängder som använts ska man räkna in näringsämnen i såväl oorganiska som organiska gödselmaterial och husdjursgödsel samt näringsämnen i andra ämnen som sprids på åkrarna, om de måste uppges i gödselmaterialens varudeklaration.
- Det lösliga kvävet i kreatursgödsel och organiska gödselmaterial beaktas i sin helhet.

Gödsling 4/6

Fosforgödsling

- Ide näringsmängder som använts ska man räkna in näringsämnen i såväl oorganiska som organiska gödselmedel och husdjursgödsel samt näringsämnen i andra ämnen som sprids på åkrarna, om de måste uppges i gödselmedlets varudeklaration och det med näringsämnen sprids mer än ett kilogram fosfor per hektar och år.
- Vid gödslingen beaktas totalfosfor i gödselmedlen.
- Av totalfosfor i stallgödsel och cellsaft av potatis beaktas 100 procent.
- Av totalfosfor i pälsdjursgödsel, i köttbenmjöl och matavfall från livsmedelsindustrin samt av totalfosfor i behandlat slam från slamavskiljare och avloppsslam beaktas 60 procent.
- Av totalfosfor i aska beaktas 40 procent.
- Om skörden på ett skifte blir obärgad ska den fosfor som spridits på skiftet ändå beaktas till fullo när gödslingen planeras och utförs följande vår.

Gödsling 5/6

Fosforgödsling på skiften som är större än fem hektar

- På skiften som är större än fem hektar ska gödslingen basera sig på två eller flera jordprover.
- Jordbrukaren kan planera och genomföra gödslingen antingen i enlighet med de gödslingsskiften som jordproverna representerar eller räkna ut gödslingen med användning av medeltalet eller det vägda medeltalet av de tillåtna maximala givorna.
- Fosforgödslingen kan inte räknas ut som ett medeltal för hela skiftet, om bördighetsklassen för fosfor i något jordprov är så hög att det inte alls går att fosforgödsla odlingsväxten.

Gödsling 6/6

Stallgödselundantag

- Stallgödselundantaget får användas när enbart stallgödsel från husdjur används.
- Fosforutjämning får tillämpas på stallgödselundantaget, men inte skördenivåkorrigeringar.
- Stallgödselundantaget får inte tillämpas närmare än 25 meter från ett vattendrag.
- Vid odling av spannmål-, olje- och baljväxter kan stallgödselundantaget användas i bördighetsklasserna tillfredsställande och god
- På flerårig vallgröda kan stallgödselundantaget användas i bördighetsklasserna försvarlig, tillfredsställande och god

Övergångsbestämmelser om gödslingen

- Om fosforutjämnningen pågick när programperioden byttes ska ska överskridningar av fosforgödslingen som överförs ha beaktats vid gödslingen.
- Också underskridningar av fosforgödslingen har kunnat beaktas, om jordbrukaren så önskar.
- Om en fosforutjämnning pågick på ett skifte när programperioden byttes, får en ny fosforutjämningsperiod inledas på skiftet först efter den föregående fosforutjämningsperiodens utgång.

Skiftesspecifika åtgärder

Placering av flytgödsel i åkermark

- Åtgärden som gäller placering av flytgödsel i åkermark kan genomföras på ersättningsberättigande åkermark på ett skifte eller en del av ett skifte där spridning av stallgödsel eller organiska gödselavfall är tillåten.
- Flytgödsel, urin, vätskefraktion som separerats från flytgödsel eller flytande organiska gödselavfall ska spridas på åkerskiftet med anordningar som placerar eller myllar in.
- Spridningsmängden ska vara minst 20 kubikmeter per hektar och år.
- Ersättning betalas för spridningsarealen.
- Arealerna anmäls till kommunen på hösten senast den 30 oktober.
- Ersättningsnivån är 40 €/ha/år
- Ersättning betalas för högst 60 % av miljöförbindelsearealen.

Skiftesspecifika åtgärder

Placering av flytgödsel i åkermark

- Organiska gödselmedel som är godkända för åtgärden placering av flytgödsel i åkermark:
- Nationella typbeteckningar på gödselmedel enligt jord- och skogsbruksministeriets förordning (1051/2011) om gödselmedel:

1B1 8 flytande organiska gödselmedel
av animaliskt ursprung

1B1 4 flytande organiskt gödselmedel

1B3 2 Havsalgsextrakt

1B3 4 Humuspreparat eller -extrakt

1B3 5 Vattenlösning eller olje-emulsion av alkohol

1B3 6 Växtextrakt

1B3 7 Aminosyrapreparat

1B4 1 Melasseextrakt

1B4 2 Vinass och vinassextrakt

1B4 3 Cellsaft av potatis

1B4 4 Rejektvatten

3A2 6 Syrsatt och stabiliserat avloppsslam

3A2 7 Förmultningsrest till jordförbättring

3A5 1 Kalkstabiliserat reningsverksslam

3A5 2 Rötrest

3A5 3 Förmultat reningsverksslam

3A5 7 Kemiskt oxiderat reningsverksslam

Skiftesspecifika åtgärder

Återanvändning av näringsämnen och organiska ämnen:

- På åkern sprids näringshaltigt organiskt material vars torrsbstanshalt är minst 20 procent.
- Godkända ämnen: organiska gödselmedel, jordförbättringsmedel eller växtunderlag enligt lagen om gödselproduktion, fast gödsel som skaffats från en annan gård för nyttobruk eller torr fraktion som separerats från stallgödsel
- Stallgödsel, torv, halm, slätterrester eller motsvarande material från jordbrukarens egen gård berättigar inte till ersättning -> anskaffningen av material utanför gården ska kunna påvisas med hjälp av överlåtelseavtal, betalningskvitto eller fraktsedel
- Mängden som sprids ska vara minst 15 kubikmeter per hektar och år, ersättning betalas för spridningsarealen
- Arealerna anmäls till kommunen på hösten senast den 30 oktober.
- Ersättningsnivån är 40 €/ha/år
- Ersättning betalas för högst 60 % av miljöförbindelsearealen

Skiftesspecifika åtgärder

Återanvändning av näringsämnen och organiska ämnen:

- Organiska gödselmedel som är godkända enligt åtgärden Återanvändning av näringsämnen och organiska ämnen
- Nationella typbeteckningar på gödselmedel enligt jord- och skogsbruksministeriets förordning (1015/2011) om gödselmedel:
  - 1B1 8 Organiska gödselmedel av animaliskt ursprung
  - 1B1 8 Organiska gödselmedel av icke-animaliskt ursprung
  - 1C1 5 Kött- och benmjöl eller bearbetat animalisktprotein med kaliumsulfat tillägg
  - 3A1 Jordförbättringstorv
  - 3A2 Organiska jordförbättringsmedel
  - 3A5 Biprodukter som används som sådana som jordförbättringsmedel
  - 5A1 Torv
  - 5A2 Jordblandningar
  - 5A3 Övriga växtunderlag
  - 5A2 7 Tekniskt bearbetad lösjord

Skiftesspecifika åtgärder

Hantering av avrinningsvatten

- Reglerbar dränering
- reglerbar underbevattning och återanvändning av avrinningsvatten
- Genomförs
  - på sur sulfatjord eller på mull- eller torvjord
  - på ett tidigare avtalsområde
- Åtgärden väljs det första förbindelseåret
- Anmäl arealer på våren elektroniskt eller på blankett 463
- Ny areal får anmälas ännu det andra förbindelseåret, men inte efter det
- Måste genomföras varje år från det att skiftet första gången anmäls

Skiftesspecifika åtgärder

Hantering av avrinningsvatten/reglerbar dränering

- Reglering av vattenytan på ett skifte med reglerbar dränering
- Dämning som hör till åtgärderna vid reglerbar dränering ska skötas i enlighet med väder- och växtförhållanden och odlingsåtgärder
- Över reglering, skötsel och underhåll ska föras journal

Skiftesspecifika åtgärder

Hantering av avrinningsvatten/ reglerbar underbevattning eller återanvändning av avrinningsvatten

- Vid reglerbar underbevattning ska åkerområdets vattenhushållning regleras som en helhet
- Vid återanvändning av avrinningsvatten ska det avrinningsvatten som kommer från åkerområdet lagras
- Skötselåtgärder vid reglerbar dränering eller återanvändning av avrinningsvatten, vattnet leds till skiftet genom täckdikensnätet
- Över reglering, skötsel och underhåll ska föras journal

Skiftesspecifika åtgärder

Växttäcke vintertid

- Betalas för hela förbindelsearealen, övriga åtgärder endast för skifte
- Styrningsområde och annat område, uppfylls %-gränser
- Olika krav och ersättning för olika områden
- Kravet på vintertida växttäcke uppfylls på vissa skiften
- ersättning betalas för vissa skiften med växttäcke
- Arealen med växttäcke kan variera från år till år, minimiarealen 20 % bör uppfyllas varje år enligt område (styrningsområde och annat område)
- Områden med växttäcke anmäls separat till kommunen senast 30 oktober

Skiftesspecifika åtgärder

Miljövårdsvallar

- Till miljövårdsvallar hör
  - Skyddszoner
  - Naturvårdsåkrar med vall
  - Fleråriga miljövallar
- Kan väljas det första året
- Måste förverkligas enligt åtgärdens villkor

Skiftesspecifika åtgärder

Miljövårdsvallar/Skyddszoner

- Skyddszoner kan anläggas på skiften som ligger i ett Naturaområde, grundvattensområde, längs vattendrag eller längs utfallsdiken eller på skiften som gränsar till våtmark som ska skötas med ett miljöavtal
- Skyddszoner får inte längre anmälas (och redan anlagda skyddszoner måste bevaras i fem år)
- Obs!
  - Areal i avtal om skyddszon eller areal i avtal om naturens mångfald som ingått för åker, kan anmälas som skyddszonvall och
    - långvarig vall på torvåkrar, kan anmälas som flerårig miljövall (förutsätter att villkoren uppfylls)
- Anläggning och skötsel av skyddszon

Skiftesspecifika åtgärder

Miljövårdsvallar / Naturvårdsåkrar med vall

- Vall kan anläggas som naturvårdsåker med vall eller också kan gamla vallar som utvecklats till vall med många arter uppges som sådan
- Naturvårdsåkrar med vall kan utgöra sammanlagt högst 20 procent av gårdsbruksenhetens förbindelseareal i ett styrningsområde och högst 5 procent i ett annat område
- Växligheten på naturvårdsåker med vall ska slås vartannat år
- Slätterrester får föras bort och utnyttjas ekonomiskt
- På naturvårdsåker med vall får inte användas växtskyddsmedel efter att beståndet anlagts
- På naturvårdsåkrar med vall får det täckdikas, kalkas, grävas och rensas utfallsdiken samt genomföras andra motsvarande åtgärder av kortvarig art som förbättrar markstrukturen och vattenhushållningen.
- Områden med växtlighet som skadats eller förstörts ska genast när förhållande medger det besås med vall- eller gräsväxter

Skiftesspecifika åtgärder

Miljövårdsvallar / Fleråriga miljövallar

- Som flerårig miljövall kan man uppge ett jordbruksskifte där det växer vall och som ligger antingen i ett grundvattenområde eller på sur sulfatjord eller vars jordart är torv eller mulljord
- Kan anläggas endast under de två första förbindelseåren
- Inom den skiftesspecifika åtgärd som gäller miljövårdsvallar ska vall- och gräsväxter odlas på fleråriga miljövallar under hela förbindelseperioden
- vallväxtligheten får förnyas utan bearbetning, genom direktsådd

Skiftesspecifika åtgärder

Användning av organisk marktäckning på trädgårdsväxter och sättpotatis

- Varje år på minst ett 0,05 ha skifte
- Täckning av raderna av ettåriga trädgårdsväxter och raderna av eller radmellanrummen mellanfleråriga växter
- Ett skifte för produktion av sättpotatis ska täckas helt och hållet
- Täckmaterial
- Täckmaterialet på den täckta raden eller radmellanrummet ska täcka 90 % av markytan

Skiftesspecifika åtgärder

Åkernaturens mångfald

- Innehåller åtgärderna
  - Gröngödslingsvall
  - Mångfaldsåkrar
  - Fånggrödor
  - Saneringsgrödor

Skiftesspecifika åtgärder

Gröngödslingsvall

- Anläggs i början av växtperioden eller året innan
- En gröngödslingsvall som anlagts före år 2015 kan kvarstå på skiftet sammanlagt högst tre år efter etableringen.
- Minst 20 procent frön av kvävefixerande växter
- Kan avslutas före sådd av höstsäd
- Om nästa växt sås på våren
  - Får avslutas med växtskyddsmedel från 1.9.
  - Får bearbetas från 1.10.

Skiftesspecifika åtgärder

Mångfaldsåkrar

- Mångfaldsåkrar som årligen anläggs med vilt- eller landskapsväxter
- Mångfaldsåkrar som anläggs med ängsväxter och växter som lämpar sig för fältfåglar (2 år)
- Mångfaldsåkrarna kan utgöra högst 15 % av gårdens förbindelseareal
  - Mångfaldsåkrarna och naturvårdsåkrar med vall får utgöra sammanlagt högst 20 procenti styrningsområdet
  - I ett annat område högst 15 % (Obs! Naturvårdsåker med vall max. 5 % på annat område)

Skiftesspecifika åtgärder

Anläggande och skötsel av mångfaldsåkrar

- Sås före 30.6.
- Höstsådda växter kan sås hösten innan
- Utsädesblandningar för mångfaldsåkrar
  - Utsädesblandning av ängsväxter
  - Utsädesblandning av växter som lämpar sig för fältfåglar
  - Utsädesblandning för vilt
  - Utsädesblandning av landskapsväxter
- Växtligheten behöver inte slå
  - Om den slå ska man ta hänsyn till de vilda djurarternas livsförhållanden och inte slå förr 1.8.
- Får inte användas för bete
- Växtbestånd med landskaps- och viltväxter får brytas följande vår
- Bestånd med blandning av ängsväxter andra året från 1.9. (eller 15.7. om höstsådd)

Skiftesspecifika åtgärder

Fånggrödor

- Ettåriga grödor
  - Dock inte t.ex. vall och klöver, som är fånggrödor i sig
- Kan vara vall eller vallbaljväxt, men inte en korsblomstrig oljeväxt
- Får sås på areal där det odlas tidig potatis eller tidiga grönsaker, sådd efter skörden eller strax före den
- På en areal där det odlas åkerväxter eller trädgårdsväxter ska fånggrödan sås i samband med sådden av växten i fråga eller senast i dess brodd- eller plantstadium i samband med ogräsharvning, besprutning eller motsvarande åtgärd.
- Fånggrödan ska sås senast 15.8.

Skiftesspecifika åtgärder

Fånggrödor

- Följande års bestånd får inte anläggas
- Växtligheten kan avslutas med växtskyddsmedel från 15.9 och bearbetas från 1.10
- Efter 1.10 får skiftet gödslas med tanke på nästa års gröda
- Ersättning betalas för högst 25 % av miljöförbindelsearealen

Skiftesspecifika åtgärder

Saneringsgrödor

- Oljerättika, vitsenap, tagetes eller blandningar av dem
- Sås på våren och får vändas in i jorden två månader efter sådd
- Får inte avslutas kemiskt
- Ersättning kan fås på arealen var det har odlats potatis, sockerbeta eller frilandsgrönsaker åren 2015, 2016 eller 2017 (fysisk areal)
- Kummin hör inte till frilandsgrönsaker
- Betalas högst 2 år i följd
- Ersättning betalas för högst 25 % av miljöförbindelsearealen
- Godkänns som vintertida växttäckning (oljeväxter: Oljerättika och vitsenap)

Skiftesspecifika åtgärder

Alternativt växtskydd för trädgårdsväxter

- Åtgärden som gäller alternativt växtskydd för trädgårdsväxter kan väljas av de gårdsbruksenheter som kan använda en alternativ bekämpningsmetod för sina odlade trädgårdsväxter eller en del av dem
- metodgrupp 1 och metodgrupp 2 av vilken den ena kan väljas
  - Metodgrupp 1 endast för fleråriga trädgårdsväxter
- Den alternativa växtskyddsmetoden ska användas i första hand -> om växtskyddet inte lyckas kan kemiska medel användas
- I tabell 8 i förbindelsevillkoren uppräknas växtskyddsmetoderna

Ersättning för icke-produktiva investeringar

Våtmarksobjekt

Åtgärden genomförs genom anläggning

- av våtmarker som sköts
- kedjor av små våtmarker
- våtmarksliknande översvämningssområden och översvämningssplatåer på platser där de är naturligt förekommande samt
- genom istandsättning av fåror i enlighet med principen om naturenlig vattenbyggnad.

Investeringen ska genomföras inom två år efter att beslutet om beviljande av stöd har fattats.

Ersättning för icke-produktiva investeringar

Investering i våtmark:

- Sökanden en aktiv jordbrukare, rf, vattenrättsligt samfund
- våtmarkens areal ska, inbegripet översvämningsområden, vara minst 0,5 % av det ovanliggande avrinningsområdets areal.
- över 10 procent av våtmarkens eller översvämningsområdets ovanliggande areal är åker.
- kostnader kan ersättas om de är motiverade med tanke på uppnåendet av målen för avtalet.
- de kostnader som ersätts ska vara betalade av ersättningstagaren, slutliga, rimliga och kunna verifieras.
- Naturaprestationer för vilka inte betalats ersättning i pengar är stödberättigande

Ersättning för icke-produktiva investeringar

Investering i våtmark:

Ersättning för anläggning av en våtmark kan beviljas också för nödvändiga rimliga kostnader som beror på

- 1) avlägsnande av ytjord och växtlighet från våtmarksområdet
- 2) slutdeponering av avlägsnad jord,
- 3) byggande av dammar, bottentrösklar, vallar och andra nödvändiga konstruktioner,
- 4) utformning av våtmarkens botten, slänter och kantområden,
- 5) besåning av våtmarkens kantområden och översvämningsplatåer samt plantering av växtlighet.

Ersättning för icke-produktiva investeringar

Investering i våtmark:

- skötseldagbok ska föras över de åtgärder som görs
- Efter investeringen är sökanden skyldig att ingå ett femårigt miljöavtal om objektets skötsel.
- ersättning betalas på basis av godkända och faktiska kostnader, per hektar högst

11 669 €/ha och om objektets areal är 0,3—0,5 hektar, högst 3225 euroa för objektet.

Ersättning för icke-produktiva investeringar

Inledande röjning och stängsling av vårdbiotoper och naturbeten

- Objekten ska utgöra livsmiljöer för en mångsidig flora och fauna, uppvisa ett sådant kulturarv på landsbygden som hör samman med långvarig markanvändning eller ha landskapsvärden.
- Efter istandsättningen ska djur kunna gå på bete på området.
- Ersättning beviljas inte för istandsättning av objekt på åkermark.

Investeringen ska genomföras inom två år efter att beslutet om beviljande av stöd har fattats.

Ersättning för icke-produktiva investeringar

Inledande röjning och stängsling av vårdbiotoper och naturbeten

I den inledande röjningen kan ingå:

- Röjning av buskar och träd
- Avlägsning av röjningsavfallet samt främmande växtarter som är till förfång för betesgången
- Bevara och iståndsätta konstruktioner och anläggningar för boskapsskötsel som finns på det område samt att stängsla området
- Främmande invasiva växtarter bekämpas begränsat genom punktbekämpning

Ersättning för icke-produktiva investeringar

Inledande röjning och stängsling av vårdbiotoper och naturbeten

- Vårdbiotoper som ska användas för betesgång kan avskiljas med stängsel från övriga betesvallar.
- Området får varken dikas eller beskogas. En skötseldagbok ska föras över åtgärderna, eller så ska motsvarande anteckningar föras in i skiftesanteckningarna, också arbetstimmarna antecknas

Ersättning för icke-produktiva investeringar

Inledande röjning och stängsling av vårdbiotoper och naturbeten

Kostnader kan ersättas om de är motiverade med tanke på uppnåendet av målen för projektet samt planeringskostnaderna.

Ersättning kan beviljas för skäligena kostnader som föranleds av

1) röjning av träd och buskar

2) avlägsnande av röjningsavfall och främmande växtarter,

3) stängsling,

4) istandsättning av konstruktioner och anläggningar som hör ihop med boskapsskötsel,

5) görande av skiftesvisa anteckningar.

Ersättning för icke-produktiva investeringar

Inledande röjning och stängsling av vårdbiotoper och naturbeten

- skötseldagbok ska föras över de åtgärder som görs
- Efter investeringen är sökanden skyldig att ingå ett femårigt miljöavtal om objektets skötsel.

Ersättning för icke-produktiva investeringar

Inledande röjning och stängsling av vårdbiotoper och naturbeten

- objekt på högst 3 hektar 1862 €/ha
- objekt som är under 3 hektar men högst 10 hektar 1 108 €/ha
- objekt över 10 hektar 754 €/ha

Miljöavtal

Miljöavtal kan söka:

- aktiva jordbrukare
- registrerade föreningar kan ansöka om avtal om skötsel av våtmark eller avtal om skötsel av jordbruksnaturens biologiska mångfald och landskapet,
- vattenrättsliga sammanslutningar som avses i vattenlagen kan ansöka om avtal om skötsel av våtmark

Miljöavtal

- Förutsätter inte miljöförbindelse.
- Avtalens längd är 5 år. Avtalsperioden och avtalsåret börjar 1.5.
- Avtalsarealen ska vara minst 0,3 hektar, utom avtal om åker för tranor, gäss och svanar, som är 5 ha
- Minsta djurantal för avtal om uppfödning av lantraser:
  - får och getter motsvarande minst 0,9 de (minst 5 över 1 år gamla djur)
  - nötkreatur 1,0 de (minst 1-2 djur, 1-2 år)
  - hästar 2,0 de (minst 2 djur)
  - lantrashöns minst 20 djur som är över ett halvt år gamla.

Miljöavtal

- Miljöavtal kan sökas genom att lämna in den avtalsansökan det gäller med behövliga bilagor till NTM-centralen senast den sista inlämningsdagen i den samlade stödansökan.
- avtal kan endast sökas med pappersblankett

Miljöavtal: Avtal om skötsel av våtmark

Avtal om skötsel av våtmark kan ansökas om en våtmark, ett översvämningssområde eller en areal som upptas av en fåra som återställts i naturenligt skick och där skötselåtgärderna utförs samt kantområden som är tillräckliga med hänsyn till skötseln.

Avtal om skötsel av våtmark

Förutom för ovan nämnda kan avtal sökas också för följande objekt:

- våtmark som anlagts med stöd/ersättning för icke-produktiva investeringar
- som har omfattats av avtal om våtmark eller sedimenteringsbassäng eller avtal om specialstöd för skötsel av mångfunktionell våtmark under tidigare programperioder, eller
- som utgör en liten våtmark eller översvämningssäng och omfattats av ett avtal om specialstöd för främjande av naturens mångfald och landskapet enligt tidigare programperioder, eller
- som har anlagts med annan finansiering och uppfyller villkoren för ersättning för icke-produktiva investeringar

Avtal om skötsel av våtmark

Årliga skötselåtgärder för våtmarksobjekt kan vara bland annat:

- avlägsnande av slam vid behov
- avlägsnande och tillförsel av eventuella kemiska fällningsmedel
- åtgärder för skötsel av dammanläggningar och fåror (granskning och underhåll av dammanläggningar och vallkonstruktioner)
- slåtter av växtligheten i kantområden invid våtmarken eller fåran och bortförsl av växtresterna samt (slätterresterna kan utnyttjas)
- uppföljning av vattenståndet

Avtal om skötsel av våtmark

Vid skötseln av fåror som restaurerats till naturliknande tillstånd

- konstruktioner som bromsar upp vattenströmningen, såsom bottentrösklar och erosionsskydd,
- att växtligheten i kantområdena invid fåran bevaras eller
- att översvämningsplatåer hålls öppna.

Från översvämningssområden avlägsnas växtlighet vid behov eller sådana jordpartiklar som sedimenterats i dem.

Avtal om skötsel av våtmark

Djur får gå på bete på avtalsområdet, om det inte är till förfång för den biologiska mångfalden eller vattenvården eller orsakar erosion.

Skötselåtgärderna ska antecknas i skötseldagboken eller skiftesbokföringen. Detta gäller alla åtgärder.

Avtal om skötsel av våtmark

- Avtal kan sökas av en aktiv jordbrukare, en registrerad förening eller vattenrättslig sammanslutning som avses i vattenlagen

Hos NTM-centralen vid den samlade stödansökan på blankett 262

- Bilagor:
  - skötselplan (jordbrukare, rf, vattenrättsl. sammanslutning)
  - arrendeavtal (jordbrukare, rf, vattenrättsl.sammanslutning)
  - kopia av mötesprotokoll (rf eller vattenrättsl.sammanslutning)

Avtal om skötsel av jordbruksnaturens biologiska mångfald och landskapet

Avtal kan ingås i fråga om:

- vårdbiotoper
- naturbeten
- åkerkantzoner med stor biologisk mångfald eller stort landskapsvärde, i kantzoner mellan åker och väg eller åker och vattendrag eller på åkerholmar
- när hotade arter som lever i jordbruksmiljö främjas
- på sådana objekt i jordbruksmiljö som utgör fornminnen
- för att vårda det kulturarv på landsbygden som hänför sig till långvarig markanvändning

Avtal om skötsel av jordbruksnaturens biologiska mångfald och landskapet

Avtalsområdet ska skötas och istandsättas i enlighet med den godkända planen.

- Åtgärderna ska grunda sig på den lokala naturens förutsättningar, och vid genomförandet ska uppmärksamhet ägnas åt regionala särdrag, landskapet och kulturtraditionen.
- Avtalsområdet får inte bearbetas, gödulas eller behandlas med växtskyddsmedel.
- Området får varken dikas eller beskogas.
- I skötselåtgärderna kan också ingå avlägsnande av främmande arter.

Avtal om skötsel av jordbruksnaturens biologiska mångfald och landskapet

Vårdbiotoper och naturbeten

- Skötseln av ett område som klassats som vårdbiotop och skötseln av förekomsten av en hotad art bör planeras och genomföras så att den först och främst gagnar den biologiska mångfalden i jordbruksnaturen.
- På objekt av andra slag kan vård av landskapet vara det primära målet.

Avtal om skötsel av jordbruksnaturens biologiska mångfald och landskapet

Vårdbiotoper och naturbeten

- Skötselåtgärderna kan omfatta betesgång, slåtter, lövtäkt, avlägsnande av främmande arter och röjning av buskar och träd och motsvarande åtgärder.
- Också hyggesbränning och andra extraordinära metoder kan användas.
- Den slagna växtligheten ska forslas bort, om inte den godkända planen på goda grunder förutsätter något annat.

Avtal om skötsel av jordbruksnaturens biologiska mångfald och landskapet

Vård av kulturarvet och skötsel av kantzoner

- Vård av kulturarvet kan innefatta:

- underhåll och istandsättning av sådana traditionella konstruktioner och anläggningar som finns på avtalsområdet och anknyter till boskapsskötseln samt
- åtgärder för stängsling av området och andra åtgärder som hänför sig till betesgång.

- Kantzoner och åkerholmar ska slås eller röjas åtminstone vartannat år, om inte något annat förutsätts i den godkända planen.

Åkrar för tranor, gäss och svanar

- Avtal kan ingås att omfatta åkerskiften i områden som är kända för att vara betydande objekt för massförekomster av tranor, gäss eller svanar.
- Avtal ingås i första hand i fråga om objekt,
  - där dessa fåglar konstaterats orsaka skördeskador och för objekt,
  - i vars närhet det finns andra livsmiljöer som är viktiga för dessa fåglar.
- Avtalsarealen kan bestå av ett eller flera basskiften som utgör en helhet inom ett och samma verkningsområde.
- Avtalet kan inte omfatta åkerskiften där fåglarna upprepade gånger utsätts för störande faktorer.

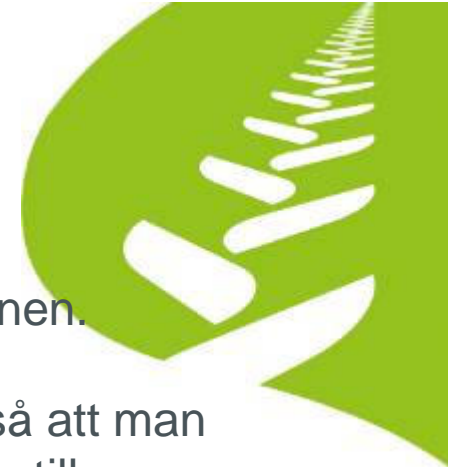
Åkrar för tranor, gäss och svanar

- Avtalet ska inbegripa:
  - odling av växtbestånd som ger fröskörd
  - utfodring av fåglar som ska göra området mer attraktivt för dem
- Avtalsområdet ska anläggas
  - mitt på området eller på andra ställen som gör det lättare för fåglarna att landa har man vall eller vallremsor,
  - omkring det korn och
  - ytterst finns ett havrebestånd.

Åkrar för tranor, gäss och svanar

- Avtalsområdet ska skötas i enlighet med den godkända planen.
- Utfodringen av fåglarna ska genomföras enligt planen ske så att man med dess hjälp kan locka fåglar till avtalsområdet i stället för till närbelägna odlingar.
- När avtalsområdet gödglas ska man iaktta de gödslingsbegränsningar som krävs för miljöersättning.
- Bekämpning av flyghavre och andra motsvarande besvärliga ogräs som sprids med fåglar ska uppmärksammas särskilt.
- Om basskiftet gränsar till ett vattendrag, ska det på den skifteskant som vetter mot vattendraget finnas en i genomsnitt åtminstone tre meter bred skyddsremsa.

Uppfödning av lantraser

Djur som godkänns för avtal och ersättningsnivån:

- Nötkreatursraser: Östfinsk, västfinsk och nordfinsk boskap 530 €/de/år
- Häst av finsk lantras 300 €/de/år
- Finskt får, kajanalands gråfår och ålandsfår 300 €/de/år
- Finsk get 300 €/de/år
- Lantrashöns och -tuppar 300 €/gård/år

Den femåriga avtalsperioden börjar 1.5.

Jordbrukaren ska förbinda sig att på sin gårdsbruksenhet föda upp så många djur av samma lantras som nämns i avtalet under hela avtalsperioden

Uppfödning av lantraser

Minimiantalet djur som krävs för att avtal ska ingås:

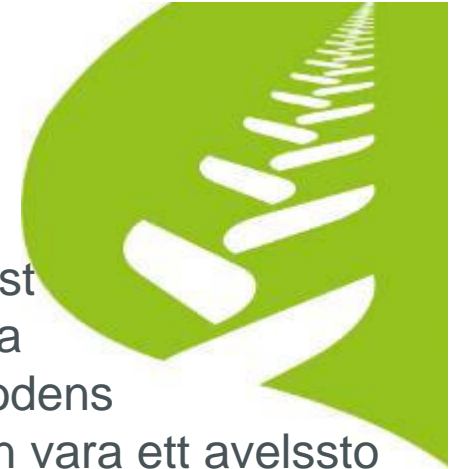
- Får och getter, minst 5 över 1 år gamla djur, 0,9 djurenheter,
- Nötkreatur, minst 1-2 djur beroende på om nötkreaturet är ett eller 2 år gammalt, 1,0 djurenhet
- Hästar, minst 2 hästar, 2,0 djurenheter
- Lantrashöns, minst 20 djur, minst ett halvt år gamla

Avtalsdjuren ska användas för avel varje år under avtalsperioden. För avel används endast renrasiga djur som hör till samma ras.

Uppfödning av lantraser

- Avtalsdjuren ska vara renrasiga. Hönor och tuppar ska vara minst ett halvt år gamla och nötkreatur, får och getter minst ett år gamla vid ingången av avtalsperioden. En finsk häst ska vid avtalsperiodens början vara införd i Finlands Hippos rf:s hästregister och antingen vara ett avelssto som fölat, betäckts eller inseminerats under det föregående året eller en stambokshingst.
- Avtalet kan omfatta djur av både han- och honkön som ska vara identifierade och under hela avtalsperioden omfattas av ett tillförlitligt registreringssystem vilket djurets härstamning framgår
  - Intyg över **härstamningen** krävs som bilaga för alla djur för vilka avtal söks. Även finska getter födda 2014 **eller senare**.
- För nötkreatur, får och getter ska iaktasbestämmelserna om märkning och registrering av djur. Över nötkreaturen, fåren och getterna ska föras en uppdaterad djurförteckning som gäller djurhållningsstället. Uppdaterad journal ska föras också över höns. Hästar ska vara identifierade och det ska föras en uppdaterad **bokföring** över dem.

Uppfödning av lantraser

- Om ett djur dör eller avlägsnas under avtalsperioden ska det utan dröjsmål ersättas med ett annat djur av samma ras som uppfyller stödvillkoren. Djur som inte förmår producera avkomma ska också ersättas.
- Uppgifterna om det ersättande djuret ska inlämnas till NTM-centralen inom 15 arbetsdagar efter ersättandet.
- **Senast en månad efter** att avtalsperiodens **har slutat** inlämnar ersättningstagaren till NTM-centralen en utredning över att avtalsdjuret har använts för förökning av den ras det gäller.
- Åtgärden förhindrar att finska lantraser dör ut genom att den ökar antalet individer som hör till raserna. Samtidigt säkerställs det att ett så stort genetiskt material som möjligt bevaras.

Upprätthållande av ursprungssorter

- Åtgärden kallades tidigare odling av ursprungssorter.
- Det är fråga om en åtgärd för förvaring i genbanker som främjar den genetiska variationen, och ersättningstagaren behöver inte vara en aktiv jordbrukare eller ha ingått miljöförbindelse.
- Ersättning (400 €/år) betalas för kostnaderna för att upprätthålla lantsorter och hotade gamla handelssorter, och ändrade stammar av dem, av vall- och foderväxter, stråsäd, rotfrukter, utsädespotatis, olje- och fiberväxter samt grönsaker.
- En jordbrukare som odlar en sort som har godkänts för upptagande såsom ursprungssort i Finlands nationella lista över sorterna av lantbruksväxter får under den fem år långa avtalsperioden en årlig jämn stor ersättning (400 €) för upprätthållande av den överenskomna ursprungssorten.

Upprätthållande av ursprungssorter

- Jordbrukaren ska på gården lagra och förvara en såningsduglig mängd av ursprungsväxten som motsvarar åtminstone två års utsädesbehov.
- Under växtperioden ska jordbrukaren föra bok över odlingen av de sorter som upprätthålls. Av bokföringen ska framgå hur stort partiet för upprätthållande ursprungligen varit, hur det använts, användningstiden och användningsmängden samt den tidpunkt då partiet för upprätthållande ersattes.
- Åtgärden stöder Finlands internationella åtaganden att upprätthålla den biologiska mångfalden inom jordbruket och hos de organismer som är beroende av det.

Tvärvillkor

- Diaserien innehåller förändringarna efter 2015, alla villkoren noggrant i guiden om tvärvillkoren!

Den helhet som tvärvillkoren utgör

Krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden

- Dikes- och åkerrenar och jordmånens skick
- Bekämpning av flyghavre och jätteloka
- Odling enligt god jordbrukarsed
- Skötsel av trädesåkrar
- Landskapets särdrag
- Tagande av bevattningsvatten
- Bevarande och skötsel av permanenta betesmarker
- Skydd av grundvatten

Föreskrivna verksamhetskrav

- Miljö
  - Hantering och lagring av stallgödsel och gödselmedel
  - Naturskydd på jordbruksmark
- Folkhälsa, djurhälsa och växtskydd
  - Märkning och registrering av djur
  - Användning av växtskyddsmedel
  - Livsmedelssäkerhet
  - Foder
  - Djursjukdomar
- Djurens välbefinnande

Krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden

- Bygger på artikel 94 och bilaga II till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 .
- Kraven har definierats nationellt genom statsrådets förordning om kraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (4/2015)

Föreskrivna verksamhetskrav som gäller miljön

- Bygger på de förordningar och direktiv som avses i artikel 93 och bilaga II till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 .
- Direktiven verkställs genom nationella bestämmelser:

Verksamhetskrav	Europeiska unionens bestämmelser	Nationella genomförandebestämmelser eller kompletterande bestämmelser	
1.	Rådets direktiv 91/676/EEG om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket, artikel 4 och 5	Statsrådets förordning om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling (1250/2014) 5 §, 7 § mom. 1 och 5-8, 8 §, 10 § mom. 1-3, 5-7 och 9 samt 11-13, 15 och 16 §	
2.	Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG om bevarande av vilda fåglar, artikel 3.1, artikel 3.2 b, artikel 4.1, 4.2. och 4.4	Naturvårdslagen (1096/1996), 9 § samt skyddsbeslut som fattats med stöd av 24 och 25 §, skyddsbeslut beträffande fåglar som fattats med stöd av 47 § samt 64 a och 65 b § och beslut som fattats med stöd av 65 c §	
3.	Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, artikel 6.1 och 6.2	Naturvårdslagen (1096/1996), 9 § samt skyddsbeslut beträffande områden som nämns i 64 § 1 mom. 2 punkten som fattats med stöd av 24 och 25 § samt 64 a och 65 b § och beslut som fattats med stöd av 65 c §	

Tvårvillkoren måste följas som villkor för följande jordbrukarstöd:

- Grundstöd
- Förgröningsstöd
- Stöd till unga jordbrukare
- Bidrag för jordbruksgrödor
- Får- och getbidrag
- Bidrag för mjölkkor
- Bidrag för nötkreatur
- Miljöersättning
- Ekologisk produktion
- Kompensationsersättningar
- Ersättning för djurens välbefinnande
- Nordligt hektarstöd

Guide och minneslista över tvärvillkor

- Guiden innehåller både Landsbygdsverkets och Eviras andelar av tvärvillkoren.
- Guiden uppdateras årligen när det sker ändringar i villkoren.
- Minneslistor där man samlat de krav som ingår i tvärvillkoren har skickats till jordbrukarna under våren 2015.
- Från och med 2016 publiceras minneslistan bara i elektronisk version.
  - Minneslistan ersätter inte guiden! Man bör läsa guiden för att lägga märke till alla krav som ingår i tvärvillkoren.

Krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden

Ändringar 1

- Längs utfalldiken och vattendrag ska lämnas en minst 1 meter bred ren.
  - Tidigare 60 cm.
- Precisering/tillägg till kravet på renar
  - Dikesrenen på ett skifte som första gången tas i odlingsbruk ska besås med vallväxter så snart omständigheterna medger det, om det inte finns vallväxtlighet från tidigare på dikesrenen.
- Bränning av stubb på en gröda är tillåten endast om det inte annars går att så eller bekämpa ogräs, växtsjukdomar eller skadeinsekter. Kravet gäller också vallåkrar.
  - Tidigare gällde kravet att undvika halmbränning.

Krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden

Ändringar 2

- Preciseringar av skötsel av odlad jordbruksmark
  - Kålrabbi och rova läggs till i de växter som inte kräver förgröda.
  - De växtarter och växtsorter som odlas ska lämpa sig för området och utsädesmängden som sås ska vara tillräcklig.
  - På odlad jordbruksmark ska växtskyddet skötas och ogräsens spridning förhindras med hjälp av växelbruk eller på mekanisk, biologisk eller kemisk väg.

Krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden

Ändringar 3

- Möjligt till undantag från den sista såningsdagen
  - Om exceptionella väderförhållanden utgör ett hinder för sådden senast 30.6, ska sådden genomföras genast när förhållandena tillåter det. → Som ett exceptionellt väderförhållande anses en situation där riklig nederbörd som fortgått under en längre period och liten avdunstning har lett till att åkrarna är så våta att det förhindrar sådd.
  - Använd officiell väderstatistik eller ta foton av situationen på skiftet så att du vid behov vid en övervakning kan påvisa att det gäller ett exceptionellt väderförhållande på grund av väta.
  - Undantaget från sista såningsdagen 30.6 gäller odlad jordbruksmark, trädor och permanenta gräsmarker.

Krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden

Ändringar 4

- Kaukasisk, persisk och armenisk jätteloka ska bekämpas på jordbruksmark.

– Tidigare
har detta krav inte funnits.

Bild: Terhi Rytteri/MMM-
kuvapankki

Krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden

Ändringar 5

Icke odlad åker som sköts = trädesåker som inte används för produktion:

- Kravet på slätter av trädesåkrar slopas från tvärvillkoren.
  - i statsrådets förordning om grundstöd, förgröningsstöd och stöd till unga jordbrukare införs ett krav på att hålla jordbruksmarken öppen
  - På naturvårdsåkrar med vall, skyddszonsvallar och mångfaldsåkrar med vall ingår kravet på slätter i stöd villkoren för miljöersättning.

Krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden

Ändringar 6

- Grönträda = åker som besätts med frön av ett- eller fleråriga gräs-, vilt-, landskaps- eller ängsväxter eller med fröblandningar av dessa växter, **dock inte enbart med spannmål, olje- eller proteinväxter eller utsädesblandningar av dessa växter**
- Växtligheten på en träda kan avslutas tidigast den 15 juli, om det på en icke odlad åker som sköts sås vallväxter eller växter som ska sås eller planteras på hösten.
  - Tidigare fanns inget datum fastställt.
- Precisering av växttäcket på icke odlad åker som sköts
  - Icke odlad åker som sköts ska vara täckt av grönträda eller stubbträda → Om det på ett åkerskifte inte finns grönträda från förut ska det sås senast den 30 juni
- Om en trädesåker har anmälts såsom en areal med ekologiskt fokus enligt artikel 46 i stödförordningen, kan växtligheten avslutas och bearbetas tidigast den **16 augusti**, om det på arealen sås vallväxter eller växter som ska sås eller planteras på hösten.

Krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden

Ändringar 7

Nytt om skötseln av odlad jordbruksmark:

- Vid odling av jordgubbar, åkerbär och allåkerbär förutsätts det att det finns minst 15 000 plantor per hektar. Om de nämnda växterna odlas så, att plast inte används för att täcka markytan och de revplantor som uppstår får slå rot bredvid moderplantan, ska planttätheten under den första vegetationsperioden vara minst 11 000 plantor per hektar.
- Vid odling av vinbär och krusbär förutsätts **minst** 1 200 och av hallon **minst** 2 800 plantor per hektar, vid odling av bärhäggmispel och havtorn **minst** 800, av buskblåbär **minst** 2 250 plantor per hektar och vid odling av fruktträd **minst** 400 plantor per hektar.
  - Kraven har tidigare ingått i kraven för miljöstöd.

Krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden

Ändringar 8

- Kravet på bevarande av permanenta betesmarker slopas i tvärvillkorskraven efter år 2015
  - Kravet på bevarande blir en del av förgröningsstödet.
- Nytt i kravet på skötsel av permanent betesmark:
  - Vid behov kan växtligheten förnyas genom bearbetning och sådd av frön från gräsväxter och örtartat foder.
  - Tidigare var markbearbetning inte tillåten.
  - Om permanent betesmark och permanent gräsmark används för betesgången får medföra jorderosion endast i liten utsträckning

Krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden

Ändringar 9

- Till förbudet mot beskärning av träd på landskapselementområden har fogats en tidsgräns under vilken träden inte får beskäras. Träd på landskapselementområden får inte beskäras under fåglars häckningstid från den 1 maj till den **31 juli**.
- Kravet på växtföljd har slopats.
  - I förgröningsstödet ingår krav på diversifierad odling.
- Punkten om förhindrande av markpackning har slopats. (Körning med tunga maskiner på våta åkrar)

Föreskrivna verksamhetskrav som gäller miljön, ändringar

- Direktivet om avloppsslam ingår inte längre tvärvillkoren.
  - Användning av avloppsslam på jordbrukslam ingår inte längre i tvärvillkoren, men vid användningen av slam ska man fortfarande beakta kraven i statsrådets förordning 1250/2014, dvs. den s.k. nitratförordningen.

(Användningen av avloppsslam regleras också av lagen om gödselproduktion 539/2006 och förordningen om gödselproduktion 24/11 jämte ändringar)

Föreskrivna verksamhetskrav som gäller miljön, ändringar

- Kraven som gäller fridlysning av fågel- och växtarter har slopats i fågel- och habitatdirektiven.
- Genomförs nationellt genom naturskyddslagen (1096/1996), nya krav:
  - På jordbruksmarken på en gård som hör till ett av statsrådet godkänt naturskyddsprogram får inte vidtags sådana åtgärder som äventyrar syftet med områdets skydd.
  - Då du planerat åtgärder som betydligt kan försämra de naturvärden som ligger till grund för skyddet av ett Natura 2000 -område ska du göra en anmälan till närings-, trafik- och miljöcentralen.
  - Om ELY-centralen inom 30 dygn efter att anmälan anlänt förbjuder eller begränsar åtgärden ska detta beslut iakttas.
  - Livsmiljöer som är viktiga för fågelarter som kräver särskilt skydd har inte skadats avsevärt

Föreskrivna verksamhetskrav som gäller miljön, ändringar

- Nitratdirektivet genomförs genom nya Statsrådets förordning om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling (1250/2014).
- **Diaserien innehåller förändringarna efter 2015, alla villkoren noggrant i guiden om tvärvillkoren!**
- Ändringar som gäller tvärvillkoren:
  - Lagring av stallgödsel
  - Konstruktionskrav
  - Lagring av fast gödsel
  - Användning av gödselmedel
  - Mängden kvävegödsel
  - Bestämning av stallgödselets näringshalt
  - Verksamhetsutövarens bokföringsskyldighet

Srf om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling (1250/2014)

Lagring av stallgödsel, nytt:

- Gödselstadens riktgivande volymer har ändrats, skilda riktgivande volymer för processad stallgödsel.
- När minimistorleken för en gödselstad beräknas kan fortfarande tas hänsyn till odlares gemensamma gödselstäder och ströbäddar i lösdriftsstall samt den stallgödsel som blir kvar på betet, begränsade rastgårdar beaktas inte längre.
- Vid beräkning av minimistorleken för en gödselstad kan stallgödsel som blir kvar på betet beaktas, för nötkreatur gödsel från högst fyra månader.
- I fråga om nötkreatur som föds upp utomhus året runt kan ändå beaktas hela utesäsongen vid beräkningen av kravet på utrymmet i en gödselstad.
- Om det ansamlas högst 25 m³ torrgödsel om året som ska lagras eller om högst 25 m³ torrgödsel åt gången lagras på gården får gödseln lagras på t.ex. ett tätt flak som täcks med en presenning (tidigare 20 m³).
- Storlekarna på gödselstäder för lantrasboskap enligt den förordningsändring som trädde i kraft 15.10.2015 har lagts till i tabellen över minimistorlekar för lagring av gödsel.

Srf om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling (1250/2014)

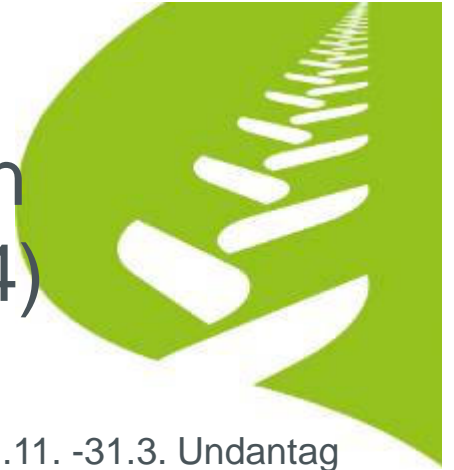
Konstruktionskrav, nytt

- Lastning av stallgödsel och organiska gödselmaterial ska utföras på underlag med hård botten som håller för maskiners vikt och rörelser och från vilket man vid behov kan ta tillvara gödsel eller organiska gödselmaterial som fallit ned eller absorberats (ska vara i ordning före 1.1.2016).
- Permanenta utfodringsplatser ska vara täckta, ha tät botten och den stallgödsel som ansamlas där ska avlägsnas tillräckligt ofta. (ska vara i ordning före 1.1.2016).
- Kravet på att platsen ska vara täckt gäller inte permanenta utfodrings- och dricksplatser i rastgårdar och rasthagar som i funktionellt hänseende finns i närheten av djurstallar.

Srf om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling (1250/2014)

Användningen av gödselmedel, nytt:

- Spridning av stallgödsel och organiska gödselmedel på åker är förbjuden 1.11. -31.3. Undantag från detta förbud kan dock medges till utgången av november i situationer där stallgödsel under växtperioden inte har kunnat utnyttjas som gödselmedel på en åker på grund av exceptionella väderleksförhållanden. Som exceptionella väderleksförhållanden betraktas situationer där en åker på grund av långvariga rikliga regn och liten avdunstning varit så våt att detta förhindrat spridning av stallgödsel före utgången av oktober.
- Stallgödsel som spridits ut på åkern och organiska gödselmedel ska bearbetas in i jorden inom ett dygn från spridningen (tidigare endast vid spridning på hösten)
- På åkerskiften där växttäcknet hålls över vintern får stallgödsel och organiska gödselmedel från och med 15 september spridas endast genom placering, om det inte gäller spridning av stallgödsel före sådd av växter som sås på hösten.
- Gödsling närmare ett vattendrag än fem meter är förbjudet. På den följande fem meters zonen från vattendraget är ytspridning av stallgödsel och organiska gödselmedel förbjudet, om inte åkern bearbetas inom ett dygn från spridningen. De ovannämnda gödslings- och ytspridningsförbudet hindrar dock inte att husdjur betar på områdena i fråga.
- På sådana delar av åkerskiften där lutningen är minst 15 procent är spridning av flytgödsel, urin och flytande organiska gödselmedel på annat sätt än genom placering alltid förbjudet. Andra typer av stallgödsel och organiska gödselmedel som sprids ut på sluttande delar av åkerskiften ska bearbetas in i jorden inom tolv timmar från spridningen.

Srf om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling (1250/2014)

Kvävegödsling,nytt:

- De årliga maximimängderna för lösligt kväve (kg/ha) har ändrats.
- Om gödselmängden för lösligt kväve överstiger 150 kg/ha om året ska mängden delas upp på minst två omgångar och tiden mellan spridningarna ska vara minst två veckor.
- I fråga om stallgödsel från produktionsdjur och organiska gödsselfabrikat som innehåller stallgödsel får den mängd totalkväve som sprids årligen vara högst 170 kg/ha.
- Från början av september får mängden lösligt kväve i stallgödsel från produktionsdjur och i organiska gödsselfabrikat som sprids vara högst 35 kg/ha.
- Mängden lösligt kväve som spridits på hösten beaktas i sin helhet som en del av gödslingen av följande gröda.

Srf om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling (1250/2014)

Bestämning av stallgödseles näringshalt:

- Gödselanalys vart femte år
  - Lösligt kväve
  - Totalkväve
  - Totalfosfor
- Gödslingen planeras antingen från gödselanalysen eller på basis av tabellvärden.
  - Tabellvärden för totalkväve nytt i villkoren.
- Skyldigheten att låta utföra stallgödseleanalys gäller en gård där stallgödsel i en mängd som överstiger 25 m³ om året uppkommer och/eller används direkt på åkern som gödsel.

Srf om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling (1250/2014)

Bokföringsskyldighet, nytt:

- Bokföringsskyldigheten preciseras:
  - Mängden stallgödsel och organiska gödselavfall samt kvävegödsel som använts för tillförsel av näringsämnen på åkrarna samt det lösliga kvävet och totalkvävet i dem
  - Skördenivåer
  - Tidpunkterna då stallgödsel eller organiska gödselavfall har spridits på åkrarna

Srf om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling (1250/2014)

Ikraftträdande/övergångsbestämmelser:

- Krav på lastningsunderlag med hård botten i kraft 1.1.2016
- Konstruktionsmässiga krav på permanenta utfodringsplatser i kraft 1.1.2016
- Förbud att sprida cellsaft från potatis 1.11. -31.3. och maximimängden lösligt kväve vid spridning av cellsaft från potatis 35 kg/ha på hösten träder i kraft 1.1.2016
- På en gödselstad som tagits i bruk eller för vilken ansökan om bygglov är anhängig 1.4.2015 tillämpas de bestämmelser om minimivolym som anges i förordning 931/2000

